

Motetter til de sidste søndage i kirkeåret - baggrund

I 1994 skrev jeg "Tre motetter til de sidste søndage i kirkeåret", dedikeret til Skt. Nikolai Kirkes Ungdomskor. Besætningen på disse tre satser er SSA, og jeg har på opfordring genudgivet satserne i en let revideret form. Den vigtigste ændring er, at første del af den tredje motet "Den gamle af dage" nu er udeladt. Jeg har desuden rearrangeret satserne for SAB og komponeret to nye satser, "Døden er opslugt og besejret" og "Stil dig i porten til Herrens tempel", ligeledes for SAB.

Alle fem motetter tager udgangspunkt i bibelteksterne til de sidste søndage i kirkeåret, anden tekstrække - fra 22. sø.e.tr. Jeg har i alle tilfælde udvalgt korte tekstuddrag, der understreger det kristne håb snarere end at lægge vægt på søndagenes fortabelsesbetonede tematik.

Tonesproget er moderat modernistisk med en tydelig tonal karakter. I forhold til mere traditionel tonal korsats anvendes der tomme akkorder, dissonanser og parallelførte intervaller og akkorder. Den trestemmige sats gør det vanskeligere at arbejde med udvidet harmonik. Til gengæld har jeg valgt en satstype med mere liv og bevægelse i de enkelte stemmer, forskudt tekst, og fugerede passager. Musikkens affekt er gennemgående præget af de anvendte tekster, ind imellem med anvendelse af bestemte tonemaleriske greb.

"Hvis I ikke vender om" understreger "omvendelsen" gennem en utraditionel mediantbaseret akkordfølge: F-Db-Bb-mol-C, og kort efter to opadgående parallelforkudte durakkorder: C-D-E og F-G-A, der understreger "bliver som børn" og retningen mod "Himmeriget". "Den, der ydmyger sig" illustreres med et tema med nedadgående oktavspring. Anden del af motetten med teksten "Deres engle i himlen..." beskriver med et kort, muntert fugato mylderet af engle, og satsen slutter mere "misterioso" med "For menneskesønnen er kommet for at frelse det fortabte"

"Kom til mig, alle I, som slider jer trætte" starter langsomt og tungt i F-mol med en nedadgående molbevægelse i altén, en tøvende ostinat i 2. sopranen, samt en melodilinje af med Seufzer-lignende betydningselementer. Motettens anden del står i F-dur og understreger derigennem tekstens lysere afslutning: "For mit åg er godt og min byrde er let".

"Sandelig siger jeg jer" er en lys og let sats i en vuggende 6/8 og C-dur, der understreger det opløftende indhold: "Den, der hører mit ord ... har evigt liv". "... og kommer ikke for dommen..." får understreget alvoren gennem en overraskende mediantforbindelse: G7-Ab-C.

De to nykomponerede motetter benytter sig af samme skematik: bueform (ABA). Melodien ligger først i sopranen, derefter i bassen og til sidst igen i sopranen. Altstemmen benytter sig af samme kontrapunkt, en nedadgående kromatisk bevægelse. Stemmerne er endnu mere selvstændigt formede end i de tre første motetter.

"Døden er opslugt og besejret" anvender som den eneste den nye bibeloversættelse (2020). Satsens toneart er D-mol ("Døden er opslugt og besejret"), 2. del D-dur ("Det er ikke os alle der skal dø"). Satsen er den mest dissonantiske og kradse af de fem.

"Stil dig i porten til Herrens tempel" er igen i både dur (F-dur) og 6/8 for at understrege "...så vil jeg lade jer bo på dette sted." En lys og optimistisk afslutning, der som den eneste sats er skrevet over en tekst fra det gamle testamente (Jer 7, 1&3).

Jørgen Graven Nielsen, januar 2021